

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Jak rozmawiać z dziećmi o pieniądzach?

Marzena Lebowska

Politechnika Gdańska
27 stycznia 2022r.

EKONOMICZNY UNIWERSYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIWERSYTET-DZIECIECY.PL

1

Jak rozmawiać z dziećmi o pieniądzach?

2

Jak rozmawiać z dziećmi o pieniądzach?

- **„Kup mi wózek i lalkę, i ten rowerek!”** – słychać w markecie dziecięcy głosik.
- Kiedy mama mówi: **„Nie mam pieniędzy”**,
- pada celna riposta: **„To weź z bankomatu”**

3

- Czemu warto rozmawiać z dziećmi o pieniądzach?
- Czemu w ogóle warto rozmawiać o pieniądzach?

4

Funkcja społeczna pieniądza

- **Funkcja behawioralna**
- Pieniądz jest środkiem determinującym ludzkie zachowania, ponieważ jest ekwiwalentem wszystkiego, co jest człowiekowi niezbędne do życia.
- Kształtuje pragnienia, sposób myślenia, styl życia i konsumpcji.
- Stał się wartością absolutną, przedmiotem pragnień co nie zawsze prowadzi do pozytywnych zjawisk (np. chciwość, skąpstwo, przekupstwo, itp.).

5

Funkcja społeczna pieniądza

- **Funkcja motywacyjna**
- Chęć posiadania pieniądza motywuje ludzi do podejmowania działań w celu jego pozyskania.
- Działania te mogą być - społecznie uznane - uczciwa praca za odpowiednim wynagrodzeniem; - nieuczciwe - wynikające z chęci szybkiego wzbogacenia się.
- Funkcja motywacyjna pieniądza jest powszechnie stosowana przez pracodawców w celu pobudzenia pracowników do efektywniejszej pracy.

6

Funkcja społeczna pieniądza

- **Funkcja informacyjna (komunikacyjna)**
- Pieniądze stanowią źródło informacji o sytuacji ekonomicznej państwa, które je emituje.
- Wygląd, technika wykonania oraz materiał z jakiego został wykonany pieniądz informują o poziomie kultury danego społeczeństwa.
- Płaca natomiast nie jest jedynie miarą wysiłku pracownika, ale informacją co we własnym i społecznym interesie zrobić.

7

Funkcja społeczna pieniądza

- **Funkcja dezintegracyjna**
- Pieniądz powoduje rozpad struktur społecznych i powstawanie nowych.
- Dążenie do wzbogacenia się wywołuje wiele różnic między grupami społecznymi.
- Uwidacznia się rozwarstwienie społeczeństwa pod względem ilości posiadanego pieniądza, co za tym idzie władzy, wpływów, sławy, itp.
- Pokusa zdobycia pieniędzy za wszelką cenę determinuje rozwój przestępczości.
- Środki z nielegalnej działalności wprowadzane do państwowego obiegu wpływają niekorzystnie na stabilność finansową państwa.

8

Funkcja społeczna pieniądza

- **Funkcja integrująco-instytucjonalna**
- Pieniądz wpływa na powstanie i kształtowanie się
- stosunków między ludźmi - na ich podłożu powstają instytucje społeczno-finansowe
- (banki, giełdy, fundacje, zakłady ubezpieczeniowe), które mają za zadanie zaspokajanie społecznych potrzeb.
- Pieniądz jest też efektywnym narzędziem kontrolowania działalności tych instytucji.

9

10

Mój stosunek do pieniędzy

- „Pieniądze szczęścia nie dają.....”

11

Mój stosunek do pieniędzy

- „..... tym, którzy ich nie mają”

12

PIENIĄDZE

- Jak pierwsza myśl przychodzi Ci do głowy?
 - Spokój?
 - Bezpieczeństwo ?
- A może : „Pieniądze szczęścia nie dają”?
- „Wcale nie tak dobrze być bogatym, bo pieniądze zmieniają ludzi na gorsze”.
- Czy: „Od przybytku głowa nie boli”.

13

PIENIĄDZE

- ***Więc co myślisz o pieniądzach?***
 - Ustalmy.
- O dużych pieniądzach. Większych niż te, które aktualnie zarabiasz.
- Jakie emocje budzi w Tobie osoba je posiadająca?
 - Lubisz ją? Czy raczej wywołuje złość?
 - A może niepokój?
 - Czy chcesz być taką osobą?
 - Nie?

14

PIENIĄDZE a PRZEKONANIA RODZINNE

- W każdej rodzinie występują pewne przekonania.
- Taki przekaz, co należy myśleć o danej sprawie.
- W naszym przypadku o pieniądzach.
- I takiego myślenia uczą się od Ciebie Twoje dzieci.

15

PIENIĄDZE a PRZEKONANIA RODZINNE

- Czy Twoja postawa odnośnie pieniędzy została Ci jakoś przekazana przez rodziców?
 - I czy naprawdę Ci ona odpowiada?
- Bo przekonania rodzą się z konkretnych doświadczeń, sytuacji.
- A potem niestety kontekst się gubi. A zostaje uogólniona myśl. Która może w tamtych czasach i dla Twoich rodziców była istotna i potrzebna.
 - Ale Ciebie już ogranicza.
- Ale dopóki jesteś na autopilocie i nie uświadomisz sobie swojej postawy, nie za bardzo możesz ją zmienić.

16

17

Jak rozmawiać o pieniądzu z dziećmi w wieku od 3 do 6 lat?

18

Jak rozmawiać o pieniądzach z dziećmi w wieku od 3 do 6 lat?

- Na tym etapie edukacji finansowej podstawowe zadanie, to zapoznanie go z istnieniem pieniędzy, ich funkcją i znaczeniem.

19

Jak rozmawiać o pieniądzach z dziećmi w wieku od 3 do 6 lat?

1. Pieniądze są potrzebne – jeśli chcesz coś kupić, to potrzebujesz pieniędzy.
2. Pieniądze zazwyczaj dostaje się za wykonaną pracę.
3. Niektóre wydatki są ważniejsze od innych.
4. Żeby kupić to, czego się chce, czasami /często trzeba poczekać.

20

Jak rozmawiać o pieniądzach z dziećmi w wieku od 6 do 13 lat?

21

Jak rozmawiać o pieniądzach z dziećmi w wieku od 6 do 13 lat?

- Skoro już dziecko wie, co to są pieniądze i do czego służą, teraz może się zapoznać z nimi w praktyce.
- Po to, aby poznać szanse i zagrożenia związane z posiadaniem pieniędzy.

22

Jak rozmawiać o pieniądzach z dziećmi w wieku od 6 do 13 lat?

1. Podejmowania decyzji (także finansowych) uczymy się... podejmując decyzje
 - /kieszonkowe, lub planowanie zakupów przez dziecko/
 - *3 stoiki: jeden na pomoc dla innych,*
 - *drugi na oszczędności,*
 - *trzeci na wydatki –*
 - *- tak, by między nimi rozdzielało otrzymywane pieniądze*
- 2. Porównuj ceny, zanim kupisz
 - /cena jest pewną wartością umowną, można ją zmienić; o pieniądzach można rozmawiać. O cenie tym bardziej/

23

Jak rozmawiać o pieniądzach z dziećmi w wieku od 6 do 13 lat?

- 3. Zachęcaj do przemyślanych zakupów i niewydawania wszystkiego od razu.
- 4. A może pierwsze konto bankowe – oszczędnościowe
- 5. Dług kosztuje
 - *Dług, pożyczka – to nie twoje pieniądze.*
 - *Korzystasz z nich, wydajesz, ale nie są twoje.*
 - *I czasem trzeba za nie słono zapłacić*

24

Jak rozmawiać o pieniądzach z dziećmi w wieku od 6 do 13 lat?

- 6. Podawanie danych osobowych związanych z danymi bankowymi może być niebezpieczne – ktoś może je ukraść.

25

Jak rozmawiać o pieniądzach z dziećmi w wieku od 13 do 16 lat?

26

Jak rozmawiać o pieniądzu z dziećmi w wieku od 13 do 16 lat?

- Pora na czas samodzielnego zarządzania własnymi finansami, budowania podstaw stabilizacji finansowej.
- Warto teraz zapoznać nastolatka z pojęciem inwestowania

27

Jak rozmawiać o pieniądzu z dziećmi w wieku od 13 do 16 lat?

1. Załóż dziecku konto z kartą przedpłaconą, tak by nauczyć się kontrolować wydatki robione kartą.
2. Budżet osobisty nastolatka
 - /plan, dzięki któremu najpierw wydajemy pieniądze na papierze, żeby upewnić się, czy mamy wystarczająco dużo środków na wszystkie nasze cele i potrzeby/

28

Jak rozmawiać o pieniądzach z dziećmi w wieku od 13 do 16 lat?

- 3. Fundusz awaryjny dla nastolatka
 - /oszczędności gromadzone w celu zabezpieczenia się przed jakimiś niespodziewanymi wydatkami/
- 4. Pieniądze można inwestować
 - /młody finansista przekonuje się o sile procentu składanego i korzyściach z posiadania pieniędzy na oprocentowanym koncie/

29

Jak rozmawiać o pieniądzach z dziećmi w wieku od 16 lat?

- Celem w tym ostatnim etapie edukacji jest nauczenie młodego człowieka, jak zarabiać pieniądze poza domem, na własną rękę, bez pomocy rodziców.
- Nauczenie go, jakie obowiązki wiążą się z zarabianiem, co jest warunkiem osiągnięcia bezpieczeństwa i stabilizacji finansowej.

30

Jak rozmawiać o pieniądzach z dziećmi w wieku od 16 lat?

1. Zarabianie pieniędzy poza domem jest możliwe przed osiemnastką
2. Pierwsza pensja, to także pierwsze podatki
 - /Ważna lekcja dla naszego nastolatka –
 - słowa „brutto” i „netto” oznaczają
 - zupełnie inną kwotę.
 - I trzeba to wiedzieć przed negocjacją swojego pierwszego wynagrodzenia/

31

Jak rozmawiać o pieniądzach z dziećmi w wieku od 16 lat?

- 3. Założenie poduszki bezpieczeństwa
 - /fundusz zapewniający bezpieczeństwo finansowe, czyli życie na tym samym poziomie
 - w razie utraty dochodów/
- 4. Pieniądze to nie wszystko

32